

СТАНОВИЩЕ

от

проф. Силвия Борисова Димитрова, д.оз.н.
Ръководител на Катедра „Здравни грижи”
Факултет по обществено здравеопазване
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов”- Варна

на дисертационен труд

„ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБЩУВАНЕ НА ИНСПЕКТОРА ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ-ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ОПТИМИЗИРАНЕ”

на Яна Тошкова Тошева

За присъждане на образователна и научна степен „Доктор“

Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт

Професионално направление: 7.4. Обществено здраве

Специалност: „Управление на здравните грижи ”

С научни ръководители:

доц. Станислава Павлова, д.м. и доц. д-р Цветелина Търпоманова, д.м.

Данни за процедурата

Със заповед на Ректора на МУ-Варна № Р-109-431 от 16.07.2018г. Яна Тошкова Тошева е зачислена като докторант в редовна форма на обучение за придобиване на образователна и научна степен „Доктор” в област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт Професионално направление: 7.4. Обществено здраве, специалност: „Управление на здравните грижи ”. Представен е протокол за успешно положен докторантски изпит. Предвид решение от заседание на Факултетния съвет на факултет „Обществено здравеопазване“ по протокол № 173 от 09.11.2021г., относно готовност за публична защита и определяне на състав на Научно жури, Яна Тошева е отчислена с право на защита със Заповед на Ректора на МУ-Варна № Р-109-486 от 18.11.2021г.

Биографични данни и кариерно развитие

Яна Тошкова Тошева завършва Медицински колеж – Варна специалност „Санитарен инспектор” през 2000г. Придобива ОКС „бакалавър” по специалност „Управление на здравните грижи” през 2015г. в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна и успешно се обучава през 2016г. в магистърската програма по същата специалност.

Професионалната ѝ дейност започва през 2001 година като санитарен инспектор в Хигиенно епидемиологична инспекция – Варна, преминава през дирекция „Държавен здравен контрол“ като младши инспектор, а по-късно като инспектор в Областна дирекция по безопасност на храните – Варна. Работи като вътрешен одитор в сектор „Студентски общезития и столове“ при Медицински университет – Варна в периода 2019-2021г.

Професионалното развитие на Яна Тошева свързано с университетското образование започва от 2015 година като преподавател по учебна практика на хонорар

към Учебен сектор „Инспектор по общественно здраве“ в Медицински колеж – Варна, като по-късно заема длъжност „асистент в същия учебен сектор.

Описателна характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд, разработен от Яна Тошева, е в обем от 175 страници, структуриран според стандартните изисквания, включващ: Въведение, Литературен обзор, Методология и организация на научното изследване, Резултати и обсъждания, Подходи за оптимизиране на професионалното общуване на инспектора по общественно здраве, Изводи, препоръки и приноси. Илюстриран е богато с 62 фигури, 11 таблици и 6 приложения. Библиографската справка включва 178 литературни източника.

Оценка на актуалността на темата

Темата на дисертационния труд е съвременна и дисертабилна. Професионалното общуване е основна съставна част на професионалното поведение като набор от действия, основаващи се на професионални знания, умения и преценки. Разнообразието от дейности на инспектора по общественно здраве изисква специфични знания, умения и компетентности в областта на професионалното взаимодействие. Формирането и използването на комуникативни умения и способности е част от основните качества на специалистите в областта на здравеопазването.

В съвременната медицинска практика оказването на промотивна и профилактична дейност все повече утвърждава позитивни модели за професионално сътрудничество. Участието на инспектора по общественно здраве като специалист, извършващ специфични дейности, съсредоточени върху промоцията на здравето и профилактиката на болестите, се характеризира с висока честота на междуличностни контакти в общуването с различни социални групи и нива на образование и информираност – ръководители, колеги, правителствени и неправителствени служби, потребители, техните близки, учащи и работещи. Доминиращо е влиянието на професионалната среда, в която човек попада, взаимодейства и влияе върху факторите, определящи поведението на специалистите.

Литературен обзор

Авторката прави аналитичен обзор на литературата, като разглежда същността и основните характеристики на общуването в професионална среда. Задълбочено е представена характеристиката и особеностите в професионалната дейност на инспектора по общественно здраве. Анализират се факторите, оказващи влияние върху професионалното общуване на специалистите в практиката. Задълбоченият анализ на областите и направленията в контролната дейност на инспектора по общественно здраве дава основание на авторката да идентифицира ежедневните дейности и роли, които налагат прилагане на комуникативни умения и компетентности.

Очертана е необходимостта от обучения във връзка с професионалното общуване и формирането на комуникативни умения, които позволяват да се постигнат професионалните цели чрез ефикасно представяне и обмяна на информацията.

Логично структурираният литературен обзор издава широките компетенции на докторантката в областта на разглеждания проблем.

Методология на проучването

Основната цел и задачите са конкретно формулирани и отразяват прецизно извършената от Яна Тошева изследователска работа. Авторката използва широк набор от методи, адекватни за постигане на целта. Структурата и съдържанието на разработения инструментариум са подчинени на спецификата на набраната информация от съответната група респонденти. С цел проучване на професионалното общуване на инспектора по общественото здраве е разработен модел и се предложени подходи за оптимизиране на комуникативните им умения в процеса на работа.

Използвани са документален и социологически методи на проучване – количествен, качествен и метод на SWOT анализ. С оглед разкриване същността на наблюдаваните явления и взаимозависимостите им са приложени статистически методи за анализ и интерпретация на данни. Инструментариумът на проучването е собствено разработен и включва индивидуална анкетна карта за проучване мнението на работещи инспектори по общественото здраве, както и въпросник за провеждане на дълбочинно интервю. Представен е понятиен апарат и възприети понятия в дисертационния труд.

Резултати и обсъждане

Дисертационният труд представя резултати, логически оформени и структурирани в две глави - III и IV. Глава трета е посветена на резултатите от проведените проучвания, относно професионалното общуване на инспектора по общественото здраве.

Проучено е мнението на специалисти по отношение на удовлетвореност от професията, натовареност на работното място, самооценка за собствените комуникативни умения и способности, ниво на натовареност и честота на конфликти, взаимоотношения на работното място, както и факторите, които ги повлияват.

Удовлетвореността от професионалния труд е проучена чрез три категории аспекти, свързани с естеството на работа, произтичащи от организационната среда и социалните отношения на работното място.

Данните категорично потвърждават необходимостта от приложение на разработените от Яна Тошева подходи за оптимизиране на комуникативните умения в процеса на работа на инспектора по общественото здраве. Предложеният модел за оптимизиране на професионалното общуване включва кратко описание на подходите за оптимизиране на професионалното общуване и поведение в дейността на инспектора по общественото здраве на ниво организация. Използваният инструментариум е предназначен за оценка и самооценка на инспекторите с цел поддържане на професионалното общуване и поведение и превенция на стреса.

Получените резултати, Яна Тошева обсъжда и умело извежда като дефицити в практиката и необходимостта от прилагане на Модел за оптимизиране на професионалното общуване с последователно предложени седем етапа и Модел на обучението на инспектора по общественото здраве, чрез въвеждане на специализирани

програми за развитие на комуникативни умения и решаване на конфликти. Разработените Модели са добри практики в специфика на професионалното общуване.

Справката за приносите, представена с дисертационния труд, отразява обективно реалните достижения на Яна Тошева. Приносите в дисертационния труд са в теоретичен и практико-приложен аспект, които приемам.

Представените осем основни извода, ясно и точно формулирани, характеризират детайлно получените резултати от изпълнението на поставените задачи и цел на дисертационния труд. За пръв път у нас детайлно се разглежда проблема професионално общуване в практиката на инспектора по общественото здраве.

Проведено е комплексно проучване на нуждите от обучение в областта на контрола и профилактиката на заболяванията. Установена е липса на система за изграждане на професионални комуникативни умения. Очертана е ролята на инспектора по общественото здраве в съвременната практика.

Формулираните препоръки и приноси на дисертационния труд са направени на базата на собствените данни от научното проучване.

Дисертационния труд е написан на добър език, прецизен по отношение на терминологията.

Във връзка с дисертационния труд докторантката е представила три пълнотекстови публикации в престижни научни издания.

Авторефератът достоверно възпроизвежда съдържанието на дисертационния труд.

Лични впечатления

Познавам Яна Тошева като мотивиран, успешен и перспективен колега от Медицински колеж-Варна. Ценя високо нейната целенасоченост, прецизност и отговорност. Яна Тошева се откроява с изключителна лоялност, коректност във взаимоотношенията и изследователската дейност.

Заклучение

Дисертационния труд на Яна Тошкова Тошева е с висока научна и практическа стойност, която допринася за оптимизиране професионалното общуване на инспектора по общественото здраве.

Въз основа на цялостната оценка на предоставената ми документация считам, че Яна Тошкова Тошева, покрива напълно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет - Варна. Давам положителния си вот за присъждане на Яна Тошкова Тошева на образователната и научна степен „доктор” по специалност „Управление на здравните грижи”.

21.12.2021г.

Варна

Изготвил становището:

проф. Силвия Борисова, д.оз.н

